

Ralph Vaughan Williams: Piano quintet σε ντο ελάσσονα

I. *Allegro con fuoco*

II. *Andante*

III. *Fantasia (quasi variazioni). Moderato*

Το *Piano Quintet σε Ντο ελάσσονα* του Βρετανού συνθέτη Ralph Vaughan Williams είναι ένα σημαντικό και θαυμάσια γραμμένο έργο, διάρκειας περίπου 30 λεπτών. Ο συνθέτης χρησιμοποιεί το ίδιο σύνολο οργάνων με το *Κουαρτέτο για πιάνο και έγχορδα σε λα μείζονα* του Franz Schubert, γνωστό και με την επωνυμία *Κουιντέτο της Πέστροφας*. Το έργο γράφτηκε το 1903, αναθεωρήθηκε το 1904 και έπειτα ξανά το 1905, ενώ η πρώτη εκτέλεση έγινε στο Λονδίνο, τον Δεκέμβριο του 1905.

Το πρώτο μέρος του κουιντέτου, *Allegro con fuoco*, φαίνεται να έχει σαφείς επιρροές από τον Γερμανό συνθέτη Johannes Brahms. Γεμάτο ρομαντισμό από τα τέλη της εποχής, οι αρμονίες και οι μεγάλες χειρονομίες υποδεικνύουν ορχηστρική προσέγγιση. Η εκφραστική και ρομαντική μελωδία του αργού δεύτερου μέρους είναι χαρακτηριστικό στοιχείο του συνθέτη, αφού θυμίζει έντονα το τραγούδι *Silent Noon* που συνέθεσε ο Vaughan Williams την ίδια χρονιά. Το τρίτο και τελευταίο μέρος βασίζεται σε θέμα με πέντε παραλλαγές, ένα θέμα το οποίο είχε χρησιμοποιήσει ο συνθέτης το 1954 ελαφρώς παραλλαγμένο ως θέμα για παραλλαγές στο φινάλε της σονάτας για βιολί. Το κουιντέτο φτάνει στο τέλος του με έναν ήρεμο τόνο μέσα από μία πανέμορφη coda.

Wolfgang Amadeus Mozart: Piano quartet σε σολ ελάσσονα, Κ.478

I. *Allegro*

II. *Andante*

III. *Rondo (Allegro)*

Το 1785 ο εκδότης Franz Anton Hoffmeister ζήτησε από τον Mozart να συνθέσει τρία κουαρτέτα με πιάνο. Το σύνολο αυτό σχηματίστηκε με την προσθήκη της βιόλας – ενός οργάνου που λάτρευε να παίζει σε σύνολα μουσικής δωματίου ο συνθέτης – στο παραδοσιακό πιάνο τρίο. Παρά όμως την ολοκλήρωση του *Κουαρτέτου σε Σολ ελάσσονα* από τον Mozart, ο Hoffmeister ακύρωσε την παραγγελία του. Οι τεχνικές αλλά και μουσικές απαιτήσεις του έργου δεν επέτρεπαν την εκτέλεσή του από ερασιτέχνες μουσικούς, όπως επιθυμούσε ο εκδότης.

Το *Κουαρτέτο σε σολ ελάσσονα Κ. 478*, μαζί με το *Κουαρτέτο σε μι ύφεση μείζονα Κ. 493*, είναι από τα δημοφιλέστερα έργα μουσικής δωματίου του Mozart. Η

τονικότητα της Σολ ελάσσονας φαίνεται να χρησιμοποιείται από τον συνθέτη στα πιο «ανήσυχα» αλλά και δημοφιλή έργα του. Το *Κουαρτέτο Κ. 478* ξεφεύγει από το συμβατικό χαρακτήρα παρόμοιων έργων μουσικής δωματίου, με σκοτεινές και ρομαντικές αντηχήσεις, ισορροπία στον τρόπο γραφής με έμφαση στα βαθύφωνα έγχορδα. Το πιάνο αντιπαραθέτει τεχνικά περάσματα, που θυμίζουν δεξιοτεχνίες κοντσέρτου, με την εξασθένιση και ενσωμάτωσή του στον ήχο και την υφή των εγχόρδων.

Το βροντερό ξεκίνημα του πρώτου μέρους σύντομα δίνει τη θέση του σε ένα πιο ήρεμο θέμα στην σχετική κλίμακα της Σι ύφεση μείζονας. Η ίδια τονικότητα χρησιμοποιείται και στο γοητευτικό *Andante*. Το πιάνο ξεκινάει κομψά με ένα σόλο και σύντομα ακολουθείται από τα έγχορδα με μεγάλες λυρικές φράσεις. Στο τελευταίο μέρος του έργου, σε μορφή *Rondo*, ακούμε το θέμα του στην λαμπερή τονικότητα της ομώνυμης Σολ μείζονας παιγμένο από το πιάνο. Μικρές ομάδες από ιδέες εμφανίζονται, χωρίς να είναι πάντα σίγουρο το πότε θα επιστρέψει το αρχικό θέμα.

Μαρίνα Βλαχάκη
υποψήφια διδάκτορας Τ.Μ.Ε.Τ.

Τις μουσικολογικές αναλύσεις των έργων των συναυλιών του κύκλου «Κυριακάτικα Πρωινά» έχουν επιμεληθεί οι φοιτητές του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Αντώνης Σουσάμογλου
(βιολί)

Ντέιβιντ Μπόγκοραντ
(βιόλα)

Δημήτρης Πάτρας
(τσέλο)

Γιάννης Χατζής
(κοντραμπάσο)

Μαριλένα Λιακοπούλου
(πιάνο)

Πέντε εξαιρετοι μουσικοί ενώνουν τις δυνάμεις τους,
με άξονα συνεργασίας την αγάπη τους για τη μουσική δωματίου,
για μία και μοναδική εμφάνιση του σχήματος,
στο πλαίσιο των Κυριακάτικων Πρωινών της Κ.Ο.Θ..

www.tssso.gr

Επιμέλεια εντύπου: Νίκος Κυριακού
Σχεδιασμός: ARTCORE
Εκτύπωση: ΚΕΘΕΑ Σχήμα & Χρώμα

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Ανοίγει κάθε Τρίτη 18:00-18:30 την ανθομήνη
Η Κ.Ο.Θ. ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ
με τον Θανάση Γυιόδη,
από τον 9.58 fm και το F Πρόγραμμα

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ
ΠΡΩΙΝΑ

27.11.2016

Κουιντέτο με πιάνο

Αντώνης Σουσάμογλου (βιολί)
Ντέιβιντ Μπόγκοραντ (βιόλα)
Δημήτρης Πάτρας (βιολοντσέλο)
Γιάννης Χατζής (κοντραμπάσο)
Μαριλένα Λιακοπούλου (πιάνο)

Έργα
Ralph Vaughan Williams:
Piano quintet σε ντο ελάσσονα

Wolfgang Amadeus Mozart:
Piano quartet σε σολ ελάσσονα,
K.478

Ώρα έναρξης: 12:00
Αίθουσα Συναυλιών Κ.Ο.Θ.
«Σόλων Μιχαηλίδης», Λεωφ. Νίκης 73
Είσοδος 10€
Προπώληση εισιτηρίων: Εκδοτήριο ΚΟΘ,
Λεωφόρος Νίκης 73
τηλ. 23 10 236990 & από το www.tssso.gr